

Matkakertomus Rakvere, Narva, Palamuse, Tartto 30.5-1.6.2025

Sain pyynnön laatia matkakertomuksen matkastamme Itä-Viroon Pekka Riitamon kanssa. Minulle matka oli ensimmäinen, jolle osallistuin seurakunnan lähettämänä, mutta onneksi kumppaninani oli todellinen konkari yli kolmenkymmenen vuoden kokemuksella.

Perjantai-iltapäivällä ajoin Pekan luokse Heikinsuolle, josta lähdimme Pekan autolla kohti Helsingin Länsisatamaan ja Tallinkin terminaalia. Matkan alkuvaiheessa Pekka osoitti yhteisen huokauksen Taivaallisen Isän puoleen, jotta matka sujuisi turvallisesti ja sillä olisi siunaus osanaan työmme osalta. Kirkkotehtävissä viikonloppuna oli Pyhän Hengen odotus, juuri olleen Kristuksen taivaaseenastumisen päivän jälkeen. Ensikertalaista matkaa kieltämättä jännitti, mutta ajellessa Helsinkiin Pekka kertoili käytännön järjestelyistä ja aiempia kokemuksiaan matkoilta, jotka hiukan hälvensivät jännitystä. Laiva lähti Tallinnaa kohti 16.30 ja siellä olimme 18.30.

Itä-Virossa seuratilaisuuden järjestetään pääasiassa Viron Inkeri-seuran kanssa yhteistyössä ja heidän tiloissaan. Seuran toimintaa voisi verrata Suomessa Karjala-seuran toimintaan. Jäseniä yhdistää yhteinen kotiseuturakkaus ja yhteenkuuluvuus taustasta johtuen. Paikallisyhdistykset ovat järjestäneet jäsenilleen monenlaista aktiviteettia, mutta mukana on ollut aina myös joukko uskovia ystäviä, joille on ollut tärkeää seuratilaisuuksien ja jumalanpalvelusten järjestäminen suomenkielellä. Neuvostoliiton hajotessa 1990-luvun alussa toiminta on ollut vireää ja jäsenmäärät suuria, mutta luonnollisen poistuman kautta jäsenmäärät ovat hiipuneet, eikä nuoria juurikaan enää toimintaan mukaan tule.

Rakvereen saavuimme ennalta sovitusti noin iltakahdeksalta. Inkeriseuran tilat ovat kerrostalossa, ehkä kahden asunnon yhdistämisellä syntyneet. Oven meille tuli avaamaan paikallisyhdistyksen puheenjohtaja Valeri Vaselenko, jolta saimme avaimet kulkua varten. Tilassa on isompi kokoushuone keittiöllä, yksi makuuhuone ja pari toimistohuonetta, sekä saunatila. Ilta- ja aamupalaa varten haimme tarveaineet kaupasta ja valmistimme ne itse. Illalla kävin myös saunassa.

Aamupalan kokkailimme kahdestaan ja siivoilimme jälkemme pois, ennen kuin ensimmäinen seuravieras saapui. Hän oli Lilja Pakkanen, joka on nyt eläkkeellä, mutta kaksikymmentä vuotta työskennellyt Suomessa ja puhui todella hyvää suomenkieltä. Timo Marttinen kertoi hänen toimineen joskus myös tulkkina seurahetkissä. Lilja oli toipumassa polvileikkauksesta, joka oli häneltä estänyt osallistumisen seuroihin koko alkuvuoden. Oli jotenkin sydäntä lämmittävää nähdä sitä kaipausta, jota hän koki päästä yhteen muiden kanssa. Lisäksi saapui kaksi muuta rouvaa mukaan alkavaan seurahetkeen. Seuravieraat toivat tullessa kukin pientä purtavaa ja näin syntyi myös makoisat seurakahvit meille. Kun joku kysyi juodaanko ensin kahvit, vastasi Lilja jämerästi: "Ensin Jumalan Sana, sitten kahvi!" Seuraliturgia oli suunnilleen seuraava: virsi, alkurukous, virsi, puheeni Pyhän Hengen odotuksesta, virsi, Pekan puhe virren pohjalta kristityn "elämänkaaresta", virsi, loppurukous ja Herran siunaus, sekä pari virttä.

Seurat alkoivat noin klo 10.30. Tilaisuus oli pienimuotoinen, mutta kuulijoissa aisti Sanannälkää ja kiitollisuutta Taivaan Isää kohtaan ja kovasti meitä toivotettiin tervetulleeksi taas jatkossa, sekä saimme mukaamme terveisiä Suomeen, erityisesti Sepolle Vammalaan. Jätimme osallistujille myös Armon Sana lehden uudet numerot.

Tilaisuuden jälkeen pakkasimme tavaramme ja lähdimme ajamaan kohti Narvaa. Matkalla söimme lounaan puolivälin paikkeilla Varja Kohvikissa. Ajomatkan aikana Pekka kertoi loppupäivän ohjelmasta.

Narvassa ajoimme Aina Semjonovan luokse, joka teille useille on varmasti myös tuttu vuosien varrelta. Hänen kerrostaloasunnossaan Narvassa, sekä mökillään Inkerinmaalla, Konnun kylässä on saanut yösijan ja aterian lukemattomat seuravieraat, talkootyöläiset ja sananpalvelijat. Itsekin olen kerran yöpynyt Konnun kirkon lattialla seuramatkalla ja aamupalan saimme tuolloin tien toisella puolella Ainan luona.

Juotuamme kahvit, lähdimme Narvan taidekoululle, josta paikallinen Inkeriseura on vuokrannut kokoontumistilan itselleen. Reilun kokoisessa luokkahuoneessa oli koolla kymmenkunta henkeä. Paikalla oli myös kanttori, joka säesti virret. Koolla oleva seurakunta koki huolta, koska paikallinen pappi oli ilmoittanut lähtevänsä vuodeksi lomalle. Ilmeisesti sotilaspapin tehtävään Ukrainaan ja nyt heillä oli Narvassa avoinna, saavatko he kuulla Sanaa suomenkielellä. Lupasimme viedä terveisiä Suomeen, josko voimme auttaa asiassa omalta osaltamme.

Seurakaava toistui samanlaisena, kuin aamupäivällä Rakveressä. Virret veisattiin molemmissa tilaisuuksissa Suomalaisesta virsikirjasta ja vanhasta tottumuksesta käytimme 1933/1938 Raamatunkäännöstä puheiden johdantona. Puhuimme molemmat vuorollamme. Seurojen päätteeksi oli nyyttikestiperiaatteella tarjolla suolaisia salaatteja, makeaa pikkupurtavaa ja teetä.

Yöksi ajoimme takaisin Ainan kotiin, jossa vaihdoimme lisää kuulumisia ja nautimme iltapalan. Sunnuntaiaamulla heräsimme varhain, koska meidän piti lähteä jo kahdeksan maissa ajamaan kohti Palamuksen kirkkoa. Ennen aamupalaa luimme yhdessä Päivän Tunnussanasta päivän raamatunkohdat ja minut pysäytti päivän virreksi ehdotetun virren säkeistö 168:4 *Hengellä väkevällä täytä, sanasi uskolliset saarnaajat. Työnäky jälleen heille näytä, kun into pettää, voimat uupuvat. Kun pyhää nimeäsi saarnataan, niin saatantalta voima murretaan.* Taivaallinen Isä sai virren kautta rohkaista meitä päivän toimiin.

Hyvästelyämme Ainan, ajoimme Palamuksen kirkolle, jossa ei Esikoiset ry ole aiemmin ollut mukana seurakuntatyössä. Muutos asiaan johtuu pappien työjärjestelyistä ja Äksin kirkkoherrana työskentelevä Esa Luukkala on nyt saanut hoidettavakseen myös Laiuksen ja Palamuksen seurakunnat. Näiden osalta työnkierto on seuraava: kuukauden 1. ja 3. sunnuntai jumalanpalvelus on Palamuksen kirkossa klo 11. Kuukauden 2. ja 4. sunnuntai jumalanpalvelus on klo 11 Äksin kirkossa ja klo 13 Laiuksen kirkossa. Jos kuukaudessa on myös 5. sunnuntai, on jumalanpalvelus silloin Äksin kirkossa.

Palamuksessa oli siis Viron ev.lut. kirkon jumalanpalvelus, jossa liturgina oli Esa Luukkala ja saarnavuoro lankesi minulle. Kyseessä oli ensimmäinen kirkkosaarnani lähetyskentällä ja se kyllä kieltämättä jännitti, mutta aamuisen virren sanat rohkaisivat tehtävään.

Jumalanpalvelus oli viroksi ja Esa tulkkasi saarnan osuuden. Kirkkokansaa oli parisenkymmentä ja ilahduttavaa oli kuulijoiden ikäjakauma, koska läsnä oli mm. äiti kahden kouluikäisen kanssa, eräs viikkoa aiemmin konfirmoitu nuori, useampia työikäisiä ja myös muutamia senioreja. Ensitapaaminen Esan kanssa oli varsin miellyttävä. Esa kertoi

Palamuksen kirkon olevan erityisen hieno, koska sieltä löytyy mm. seuraavia "ylellisyyksiä"; sakastissa on lämmitys, sieltä löytyy juokseva vesi ja jopa pieni vessa.

Kohta kuitenkin oli aika rientää kohti viimeistä etappia, Tarton jumalanpalvelusta ja siellä odottavaa Urmas Orasta. Tartossa messu järjestettiin myös Inkeriseurain toimesta, heidän tiloissaan. Heillä oli kokonainen kaksikerroksinen rakennus, jonka alakerrassa oli hyvät tilat jumalanpalvelukseen. Urmas oli juuri jäänyt eläkkeelle, mutta jatkaa kuitenkin vielä muutaman vuoden pienellä panoksella Viron kirkon palveluksessa Tartossa. Hän iloitsi siitä, että nyt hänelle jää enemmän aikaa käännöstöihin. Hän on viron kielelle kääntänyt jo aiemminkin kristillistä kirjallisuutta, mutta nyt ehtii enemmän. Urmas toimi liturgina ja Pekka saarnasi päivän evankeliumin johdolla Kristuksen taivaaseenastumisen ja helluntain tapahtumista, sekä Pyhän Hengen vaikutuksesta.

Jumalanpalvelukseen saapui kirkkovieraaksi myös Esa Luukkala ja koska aloitusaika oli jo klo 14, kirkonmenojen jälkeen meillä ei ollut mikään kiire laivalle, vaan ehdimme rauhassa juomaan kirkkokahvit ja vaihtamaan ajatuksia Urmaksen ja Esan kanssa. Myös Tartosta saimme paljon terveisiä mukaamme Suomeen, mieleeni jäivät ainakin Taistolle Raisioon ja Kalervolle Hämeenlinnaan laitettut terveiset.

Kotimatka taittui turvallisesti ja kotona taas olimme ennen puoltayötä sunnuntai-iltana. Koska tämä matkakertomus nyt on ollut muutoinkin kokemuksiini pohjautuva, summaan asiaa lopuksi hiukan. Etukäteen tunsin jännitystä ja toisaalta viikonloppu vaati yllättävän paljon henkisiä voimia, kun tilaisuuksia ja kohtaamisia oli kuitenkin useita. Taivaallinen Isä kuitenkin piti meistä hyvää huolta koko matkan ajan ja jo ensimmäinen seuratilaisuus vain muutaman kuulijan kesken antoi ymmärtää, ettei matka ollut turha. Oma rukoukseni aina ennen palvelutehtävään astumista kuuluu, että edes yksi kuulija voisi saada puheesta voimaa ja lohdutusta uskontiellään. Jätän tämän rukouksen toteuttamisen Korkeimman kaikkietävän huomaa. Olkaa ystävät siunattuja ja lohdutettuja, ristiinnaulitun Vapahtajan sovintoveressä, tämä lohdun Sana saakoon kauttamme kaikua eri lähetyskentillä nyt ja aina.

Aurassa 7.6.2025 Timo A